У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303 434-0237 434-0807 УНСоюзу: 435-8740 — Тел. з Ню Йорку: — BArcly 7-4125 УНСоюзу: BArcly 7-0337

РІК LXXVII. Ч. 119. СЕРЕДА, 1-го ЛИПНЯ 1970 ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JULY 1, 1970 No. 119. VOL. LXXVII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Вівторок, 30 червня 1970

В АМЕРИЦІ

В НЮ ЙОРКУ ЗАКІНЧИВСЯ ХРЕСТОНОСНИЙ ПОХІД євангельського проповідника Біллі Греґема, який проповідував у великому спортовому стадіоні Ші, що має 55,000 сидячих місць. Його вислухали понад 135,000 осіб. Тільки в п'ятницю прибули до стадіону 7,200 осіб тому, що падав дощ, а в інші дні було по 30,000 присутніх. Проповідник заявив, що треба б духового відродження та „релігійного завзяття", щоб привести до рівноваги людей після заворушень в університетах і коледжах, після поширення наркотиків і небезпеки від нездорового довкілля.

ЦЬОГО РОКУ КАТАСТРОФІЧНО ЗМЕНШИЛОСЯ число вакаційних затруднень, з яких звичайно користає шкільна молодь та заробляє собі фонди на шкільні оплати або на прожиток. Зменшилося число праці під час вакаційних місяців тому, що продовжується економічна знижка, внаслідок якої збільшилося число безробітних. В деяких містах бізнесмени не відкривали вільних місць праці для молоді, боячися, щоб вона не робила заворушень, як це було при кінці цьогорічного шкільного року. Уряд збільшив фонди на затруднення під час вакацій молоді, але ці суми замалі, і не буде досить праці для всіх молодих, що її потребують під час літніх місяців.

ЕКСПЕРТИ ТВЕРДЯТЬ, ЩО ВИБОРЦІ у віці від 18 до 20 років, якщо новий закон про зменшення виборчого віку не буде визнаний за незгідний з Конституцією, — не матимуть більшого впливу на політичне життя країни. 1. Молоді виборці, в більшості зареєструються так, як зареєстровані їхні батьки: як демократи, або як республіканці. 2. Загально відомо, що молоді виборці виявляють багато рухливости, але мало беруть участь у голосуванні. 3. Провідники молоді визнають як ліві, але більшість молоді не мусить бути лівою. 4. Та є і такі, які твердять, що Ніксон і республіканці потерплять, коли зменшать виборчий вік.

ЛІТНІЙ МУЗИЧНИЙ ФЕСТИВАЛЬ плянують відкрити в місцевості Мавнтейндейл, Н. Й. Організують цей фестиваль два бізнесмени з м. Ню Йорку на ціле літо, аж до 24 серпня. Імпрези, танці концерти та балети будуть відбуватися щоденно, крім неділь. Власники винаймили 500 акрів землі, де збудують амфітеатри під голим небом, бо сподіваються денно по 50,000 учасників. На відкритті має виступати славний піяніст Ван Клібурн. Цей амфітеатр є недалеко місцевости Вудстоку, де був минулого року „Рок Фестиваль", на який прибуло 400,000 молоді, поведінка якої не була зразкова і викликала загальне невдоволення.

НЕДАВНЯ СПРАВА З НІМЕЦЬКИМ АМБАСАДОРОМ в Ріо де Жанейро виявила, що в країнах Південної Америки діє тепер міське підпілля, яке виконує різні терористичні акти та звичайні напади на банки, грабуючи гроші. До 1967-го року політичне підпілля діяло по лісах і в сільських районах. Та коли того ж року вбито кубинського підпільника в лісах Болівії, підпільна акція перенеслася до великих міст Бразилії, Арґентини, Чіле, Колюмбії й Венесуелі. В Бразилії ці міські підпільники вбили 13 проурядових агентів та поранили 62-ох, пограбувавши з банків більше як 2 мільйони крузейрів.

У СВІТІ

У РИМІ ВІДБУЛАСЯ своєрідна демонстрація 1.000 консервативних католицьких духовників і мирян з Франції, Західньої Німеччини й Еспанії, що прибули туди заради протесту проти відхилу від давніх традиційних форм і догм католицизму та проти реформ, що їх уведено після Другого Ватиканського Собору. Серед руїн римського Цирку відправлено Богослужбу латинською мовою. Папа Павло VI не прийняв делеґацій від того збору.

У ЛЬОТРІНҐІ У ФРАНЦІЇ ВИГРАВ доповняльні вибори до французького парляменту Жан Жак Серван-Шрайбер, журналіст, генеральний секретар Радикально-соціялістичної, насправді поміркованої, партії — перемігши великою більшістю голосів кандидата керівної партії де-ґоллістів. Це прикра поразка для уряду, який активно підтримував противника Шрайбера.

БІЛЯ УЗБЕРЕЖЖЯ ПІВДЕННОЇ КОРЕЇ ВІДБУВСЯ бій з північно - корейським озброєним човном нез'ясованого типу: після того, як гарматний поціл з південно - корейської канонірки вдарив в той човен — п'ять або шість осіб вискочили з нього в море. У столиці Південної Кореї Сеулі проголошено комунікат, що перехоплено шпигунський човен Північної Кореї та що ведеться погоня за членами його залоги, шпигунами, якщо вони оціліли.

У ЗАХІДНЬОМУ БЕРЛІНІ ПЕРЕБУВАВ американський секретар міських справ, колишній губернатор Мишиґену Джордж Ромні, який потвердив рішення американського Уряду боронити волю Західнього Берліну. Він заявив, що поки не будуть загарантовані мир і безпека Західнього Берліну — завжди загрожені вони у цілому світі. Ромні об'їздить великі міста в Европі, студіюючи їхні проблеми. Він був також у Східньому Берліні по комуністичному боці.

ФРАНЦУЗЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ЖОРЖ ПОМПІДУ ВЗЯВ участь у вшануванні пам'яти 200.000 жертв гітлерських сил в одинокому кацеті на території Франції під час останньої світової війни, в Струтгофі. На тій церемонії присутніми були амбасадори ЗСА — Артур Вотсон, СССР — Валерій Зорін і Британії — Крістофер Сомс. Церемонія відбулась на руїнах того кацету.

У ЖЕНЕВІ ВІДБУВАЄТЬСЯ спеціяльна конференція, скликана Світовою Радою Церков, що охоплює всі протестантські і православні Церкви у вільному світі. Темою конференції є вплив сучасної техніки на теологічні і етичні життєві проблеми.

1.500 ОСІБ ДЕМОНСТРУВАЛИ в Лондоні, спершу на річі в Гайд Парку та після того походом вулицями — проти арештування 23-річної північно - ірляндської посолки до парляменту Бернадетти Девлін, відважної речниці північно - ірляндських католиків, покривдженої меншини в здебільша протестанській Північній Ірляндії, яка належить до Британії. Демонстранти не допущено під резиденцію британського прем'єра Едварда Гіта. 28 осіб арештовано, два поліціянти були поранені.

Після наради з Ніксоном — Роджерс відлетів на Далекий Схід

Сан Франціско. — Державсекретар Вілліям Роджерс перевів в минулий понеділок 29 червня довгу нараду з президентом Ніксоном в його „західньому Вілому Домі" в Сант Клименте, після чого промовляв на бенкеті журналістів у Сан Франціско та відлетів спершу до столиці Філліпін Манілі на конференцію членських держав Південно-східного азійського оборонного пакту (СЕАТО), а після того до Південного В'єтнаму і Токіо. Вертаючись до ЗСА, державний секретар зупиниться в Лондоні для своєї першої зустрічі з новим британським прем'єром Едвардом Гітом та міністром закордонних справ Алеком Даґлесом Гюмом. У своїй промові Роджерс перестеріг Північний В'єтнам, щоб він не сподівався перетворити Камбоджу знову на свою запільну безпечну базу, бо — мовляв — американське летунство та війська Камбоджі, Південного В'єтнаму і Таї (Сіяму) перешкодять цьому. Водночас Роджерс натякнув, що американський Уряд виступить на адресу Північного В'єтнаму з новою мировою пропозицією. Можна здогадатись цього з його заввааги, що комуністи повинні зрозуміти, що це їх інтерес дійти до мирового порозуміння на базі справедливого пропорційного представництва. Роджерс відмовився дати ближче пояснення, що це значить — віроґідно це буде одною з справ, що їх заторкне президент Р. Ніксон або у своїй радіо-телевізійній промові, що її заповіджено на 30 червня ц. р., або в радіо-телевізійному інтерв'ю з трьома телевізійними коментаторами, заповідженому на 1 липня ц. р. В. Роджерс промовляв на зібранні 600 газетних і радіоредакторів у готелі Гілтона в Сан Франціско. Він висловив переконання, що хоч Північний В'єтнам все ще тримає в Камбоджі „кількадесять тисяч" свого війська, проте Камбоджа вже ніколи не буде його „безпечним прибіжищем".

Майже 100,000 італійців протестували проти расової дискримінації

Ню Йорк. — На понеділок 29-го червня американські громадяни італійського походження проголосили були „День Єдности", під час якого вони відзначали та гордилися своїм національним походженням і одночасно протестували проти того, що деякто, головним чином агенти ЕфБіАй, допускаються дискримінації американців італійського походження, приписуючи їм всі злочини. Маси маніфестантів і демонстрантів несли тисячі американських й італійських державних прапорів, співали й танцювали. Збори відбулися в Колюмбус Серклі, де впродовж двох годин виступали різні промовці, як присутні гаряче оплескували. Та найбільше признання „здобув Джозеф Колюмбо, який є на списку Департаменту Справедливости як провідник одної з шістьох родин, що творять „Мафію" в місті Ню Йорк. В зборах взяли участь чоловіки, жінки й діти з цілого Ню Йорку. Численні бізнеси були закриті в центрі міста. В зборах взяли участь деякі політичні діячі. Після зборів коло 12.000 демонстрантів пішли під будинок ЕфБіАй при Третій Авеню і 69 вулиці, щоб там демонструвати проти несправедливости цього бюра. Під час сутички з поліцією два поліцисти були поранені ножами.

280 НОВИХ КОЛЕДЖІВ

Чикаґо. — Фундація Карнеґі для поступу в навчанні покликала була в 1967 році 19 членну Комісію, яка мала займатися справою найвищої освіти. Ця Комісія, очолювана д-ром Кларком Керром, здала тепер звіт, в якому ствердила, що в найближчій декаді, це значить до 1980 року треба буде відкрити від 230 до 280 нових дворічних коледжів, утримуваних міськими громадами.

КАНДИДАТИ ВЧАТЬСЯ КАНДИДУВАТИ

Норт Бронсвік, Н.Дж. — Такий тепер світ, що без науки не можна зробити ані кроку. Всього треба вчитись, включно з тим, як кандидувати на стейтове чи федеральне становище. Такий семінар для республіканських кандидатів в стейті Ню Джерзі відбувся тут минулої суботи, 27-го червня, старанням Стейтового Комітету Республіканської партії з участю понад 150 кандидатів на стейтові і федеральні пости, включно з республіканським кандидатом на сенатора, Нелсоном Г. Гросом, якого й видно на цій фотознимці (по правому боці) разом з дир. Петром Пуцилом, який з успіхом кандидував в травні цього року і був обраний до головного касира УНСоюзу і хоча тепер уже не потребує кандидувати, але в семінарі кандидатів взяв участь.

Останній американський вояк залишив територію Камбоджі

Сайгон. — Вже в понеділок 29-го червня ц. р. останню американську військову частину відтягнено назад до Південного В'єтнаму: президент Ніксон заповів був, що до 30 червня ц. р. всі американські війська разом з військовими дорадниками при південно-в'єтнамських частинах залишать Камбоджу. Частини Першої Кавалерійської Дивізії були першими, що два місяці тому вступили були на територію Камбоджі й вони були останніми, що відійшли звідтіль, під командуванням генерала Джорджа В. Кейзі. Вояки були потомлені, змарґані й заболочені, бо це пора монсуму, коли щоденно падуть зливні дощі і розмокли всі шляхи, — але були щасливі, що вертаються до своїх баз у Південному В'єтнамі. Докладно числа американських вояків, які перепели були збройну інтервенцію в Камбоджі, доденер офіційно не подано, але — за газетними твердженнями — було їх там 20.000-30.000. В останніх днях те число впало було до 1,780. За останніми даними з військових кіл — американці втратили у кампанії в Камбоджі 337 вбитих і 1,524 ранених, південні в'єтнамці 866 убитих і 3,724 ранених. Число державної армії Камбоджі зросло з 40,000 до кругло 150,000, дармащо та армія ще слабо озброєна і вишколена. Припускають, що кругло 40,000 південно-в'єтнамського війська, досвідченого в боях проти комуністів, залишиться на території Камбоджі. Вєшереч острахові, що комуністи використають відступ американського війська для атак проти нього — це не сталося.

Президент Єгипту Нассер переводить у Москві наради про Близький Схід

Москва. — Єгипетський президент Гамаль Абдель Нассер прибув в понеділок 29 червня до Москви у товаристві свого головного політичного дорадника Алі Сабрі, міністра державного керівництва Мохаммеда Гассайнена Гейкала й військового міністра Махмуда Ріяда. На летовищі зустріли їх совєтський „президент" Микола Підгорний, прем'єр Алексей Косиґін, міністр військових справ маршал Андрей Гречко і міністер закордонних справ Андрей Громико. Західня преса коментує цю подорож Нассера, як вирішну для останньої мирової пропозиції Америки, щоби „припинити стріляти й розпочати говорити". В дні прибуття тієї єгипетської делеґації московські „Ізвєстія" знову принесли статтю з підкресленням потреби „політичної розв'язки" ізраїльсько-арабського конфлікту. Загально вважають, що Совєти, яким найбільше залежить на відкритті Суезького каналу, схиляються до замирення на Близькому Сході. Якщо в тих теперішніх розмовах між совєтськими й єгипетськими лідерами не прийде до порозуміння щодо якоїсь мирової формули, яка мала б шанси успіху у Вашингтоні і Тель Авіві, то Нассер і його співробітники будуть домагатися дальших достав зброї і фондів від СССР. Ізраїльський прем'єр Голда Меїр заявила в тому самому дні перед ізраїльським парляментом, „кнессетом", що вимога Нассера — звільнити всі без вийнятку зайняті Ізраїлем в 6-ти денній червневій війні землі та визнати всі вимоги арабських втікачів — не може бути плятформою для мирових розмов.

Канцлер Брандт оцінює оптимістично дальші розмови з СССР і сателітами

Бонн. — Західньо-німецький канцлер Віллі Брандт висловився оптимістично про дальший хід розмов з Совєтським Союзом та його сателітами, натякнувши зокрема, що відбудеться третя його зустріч з східньо-німецьким прем'єром Віллі Стофом. Брандт, промовляючи на зібранні своєї Соціял-демократичної партії в Майнці, звернув увагу на ніби лагіднішу заяву східньо-німецького комуністичного диктатора Вальтера Ульбріхта, який, вернувшися з Москви, запропонував 10 червня ц.р., щоб негайно Західня Німеччина і Східня Німеччина обмінялися амбасадорами та зголосили просьбу на прийняття їх до Об'єднаних Націй. У тій своїй пропозиції Ульбріхт промовчав постійну давнішу вимогу, щоб Західня Німеччина обов'язково формально й офіційно визнала суверенність Східньої Німеччини, чого Брандт не хоче зробити, рахуючися з загальною німецькою мрією щодо з'єднання Німеччини. Віллі Брандт черпає свій оптимізм так само з успішної покищо акції західних держав НАТО та комуністичного Варшавського пакту щодо скликання великої конференції задля підписання европейського пакту безпеки.

Урядова комісія пропонує широку зміну лікарської опіки

Вашингтон. — Рік тому секретар здоров'я, освіти й суспільної опіки назначив був 27-членну Комісію в справі лікарської опіки і спорідненої програми, яка мала виступлювати проблему медичної опіки та предложити Президентові й Конгресові свій звіт. Це сталося тепер і згадана Комісія пропонує великі зміни в лікарській опіці. Найголовнішим пунктом цього звіту є те, що справа лікування мала б бути сконцентрована в забезпеченні всіх, що цього бажатиме, під проводом держави.

На оселі „Вовча Тропа" розпочалося таборування пластової молоді

Іст Четтем, Н.Й. — Тут на оселі Організації Української Молоді „Пласт" розпочалося в суботу, 27-го червня, таборування молоді. В цьому дні відкрито такі пластові табори на цій оселі: табір новачок під проводом ст. пл. Арети Старух, табір новаків під проводом пл. сен. Володимира Левицького, та вишкільний табір „Школа Булавних" під проводом ст.пл. Дори Горбачевської.

Вже в наступну суботу на оселі „Вовча Тропа" почне таборувати пластове юнацтво: табір юначок під проводом пл. сен. Ніни Самокіш і табір юнаків під проводом пл. сен. Богдана Бобинського. Разом в місяці липні таборуватиме на цій гарній, простороій оселі „Пласту" близько 370 учасників та 45 членів булав. Довголітнім капеляном цієї оселі є о. Юрій Менціньский, який теж у цьому році матиме духовну опіку над таборовиками.

Сенатор Павло Юзик обраний до Конституційного Комітету Канади

Оттава. — Від часу прийняття нового канадійського прапора в 1965 р. й відзначування 100-ліття канадійської державности в 1967 р., у Канаді працює Постійний Комітет над змінами в Конституції країни. Дедалі, то більше представників уряду й громадянства домагаються не ревізії та змін канадійської Конституції, яку ще в 1867 році опрацював парлямент в Англії, а її відкинення: канадійці мають самі для себе опрацювати Конституцію. Цього року парлямент у Оттаві одноголосно вирішив створити Об'єднаний Конституційний Комітет Канади. В одній із промов у парляменті сенатор Павло Юзик підкреслював необхідність врахувати в проєкті нової Конституції становище і права не лише англійської та французької більшости в країні, а й менших етнічних спільнот. Сенатор Джан Мекдоналд із Нової Шкотії добровільно зрезиґнував зі свого місця в Конституційному Комітеті на користь сенатора Павла Юзика 11-го червня, щоб таким шляхом дати йому змогу заступати права етнічних меншин у Канаді під час вивчення всіх аспектів, що стосуються нової канадійської Конституції. Сенатор П. Юзик від 1963 р., коли його тогочасний прем'єр Джан Дифенбейкер призначив до Сенату, заступає права етнічних спільнот, їхніх мов і культур у Канаді і в тому й українськоі меншости.

Створено Діловий Комітет і Комісії для відзначення 30-ліття УККА

Ню Йорк (УККА). — В дальшому ході праці по відзначенню Ювілею 30-ліття Українського Конґресового Комітету Америки в неділю, 28-го червня ц. р. в приміщенні УСО „Тризуб" відбулися наради членів Екзекутиви УККА з представниками Відділів УККА зі східнього побережжя та Управи місцевого Відділу УККА. В нараді взяли участь: о. шамб. М. Харина, пані Стефанія Пушкар, І. Вілинський, мґр І. Базарко, А. Чорнодольський від Екзекутиви УККА, д-р О. Соколишин, Ст. Чума, — Ню Йорк, д-р Є. Котик — Джерзі Сіті, мґр Я. Рак — Ньюарк, О. Пліщук — Трентон, В. Чорнодольський — Балтимор, д-р С. Курилас і д-р Я. Гелета — Вашингтон, та д-р І. Скальчук, О. Онуферко, інж. М. Ніч і В. Посполита — Філадельфія. Нараду вікрив о. шамб. М. Харина, а проводив нею д-р І. Скальчук. По з'ясуванні дотеперішніх заходів підготовки для відзначення 30-річчя УККА д-ром І. Скальчуком і мґром І. Базарком та дальшої дискусії учасників вирішено відбути Ювілей у Філядельфії в днях 24 і 25 жовтня 1970 р. У програмі Ювілею заплановано відбути фестиваль укр. пісні і танку в пов'язанні з імпрезою молодечих організацій в суботу 24 жовтня в одній з великих заль Філядельфії, де можна б відбути дефіляду членів молодечих організацій в однострoях.

У неділю 25-го жовтня перед полуднем будуть відслужені Богослужби в укр. церквах Філядельфії, а у вечері відбудеться Ювілейний Бенкет з участю американських гостей, основників УККА, представників центральних організацій Відділів УККА та українського громадянства.

30-річний Ювілей УККА проходитиме під протекторатом Почесного Комітету, до якого будуть запрошені Владики Укр. Церков та голови крайових організацій, які є в системі УККА. Практичну підготову здійснюватиме Діловий Комітет, до якого входитимуть голови всіх Від. УККА. Господарем Імпрез буде управа Відділу УККА у Філадельфії, голова якої д-р І. Скальчук очолив програмову комісію. Діятимуть також комісії інформаційна і фінансова.

500 осіб взяло участь в Дні УНС в Лігайтоні

Лігайтон, Па. — Минулої неділі, 28-го червня, тут на оселі ім. Олега Ольжича відбувся традиційний вже в цій околиці День Українського Народного Союзу, в якому взяло участь кругло 500 осіб, між ними багато відомих союзових і громадських діячів. День відбувся старанням Окружних Комітетів Відділів УНСоюзу Пенсильвенійського стейту. Мистецьку частину програми Дня попередила Свята Літургія, яку відправили всч. о. Богдан Левицький в католицькому обряді і всч. о. митр. прот. Андрій Дворакiвський в православному обряді. Вони опісля, в асисті всч. о. Івана Червінського та всч. о. митр. прот. Гілярія Врублевського відслужили Панахиду за померлих членів УНСоюзу. Мистецька програма відбулася після обіду в год. 3:30 по полудні і її започатковано співом національних гимнів, що їх заінтонувала на фортепіяні проф. Зоя Маркович. Формально відкрив програму Дня Михайло Генвор, голова Шамокінської Округи, а проводив нею головний радний і обласний орґанізатор Степан Гаврищ. Короткі промови виголосили головний предсідник УНС Йосип Лисоґір та кандидат на конґресмена Михайло Кідах. Мистецьку частину програми виконали танцювальний ансамбль „Молодь України" з Піттсбурґу під керівництвом Люби Глутковської та вокальне тріо „Соловейки" з Філадельфії під мист. керівництвом проф. Зої Маркович. Між прибувшими, крім згаданих, були, вперше: о. митр. прот. Омелян Мицак, всч. о. Василь Стебельський і всч. о. Нестор Коваль, заступник гол. предсідника УНС проф. Іван Телюк, гол. контролер УНС проф. д-р Богдан Гнатюк, гол. радна Анна Гарас та голові Окружних Комітетів УНС: Василь Сачко, Ольга Маліцька, Іван Голик та інж. Іван Скіра.

Меланія Байлова обрана на президента Українського Музичного Інституту

Ню Йорк. — В неділю 28 червня ц. р. відбулися тут 19-ті з черги Загальні Збори Українського Музичного Інституту Америки, на яких обрано нову Управу на 1970-71 рік. Увійшли до неї члени професорського збору з різних міст, в яких діє УМІ: Меланія Байлова — президент, Марта Тарнавська — віце - президент, Таїса Боґданська — секретар, Галина Мирошниченко — касир, Рафаїл Венке — імпрезовий референт. До Ради Директорів увійшли: В. Грудин, Б. Перфецький, Е. Чапельська, Л. Шав'як і Р. Шуль. До Контрольної Комісії: Б. Перфецький, А. Жилава і М. Кривокульська. До Товариського Суду: О. Залеський, Я. Лапка і О. Омельченко.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Сумний ювілей ОН

26 червня 1945 року закінчилась конференція 46-ох держав, що зібрались у Сан Франнсіско 25 квітня того року, щоб заснувати міжнародну організацію, яка дбала б за новий лад у світі — у мирі і добробуті. Конференція формально була успішна: складено чартер Об'єднаних Націй, що його в приявності тодішнього президента ЗСА Гаррі Трумана, підписали представники 50-ох держав. Тепер Об'єднані Нації нараховують 126 членів - держав. Але характеристичним мірилом поваги, що її має ця найвища міжнародна організація, може бути факт, що про відзначення її 25-річного ювілею в Сан Франсіско 28 червня 1970 р. згадано в деяких газетах кількома рядками на задніх сторінках, а більшість міжнародної преси взагалі ту дату й подію промовчали.

Причина занепаду авторитету організації Об'єднаних Націй у її власному чартері. Головну ролю приписано Раді Безпеки з 5-ма її постійними членами, з яких кожний має право „вета". Совєтський Союз почав зголошувати „вето" проти всіх постанов, що не йшли по лінії його державних та комуністичних міжнародних інтересів. Водночас — Об'єднані Нації позбавлено будь - якої екзекутивної сили, бо не створено міжнародного війська, яке становило б своєрідні „зуби" Ради Безпеки та Генеральних Асамблей. Таким чином — Об'єднані Нації стали не наддержавною установою, а своєрідним міжнародним дискусійним клюбом, на терені якого можуть тільки зустрічатися дипломати членів держав. Масовий наплив азійсько-африканських нових членів не скріпив, а послабив ту установу, бо вони внесли до неї дух партикуляризму й егоїзму, без зрозуміння для духа міжнародної солідарности і без зрозуміння, хто і що насправді є ворогом миру і справедливости.

Об'єднані Нації були створені в нездоровій атмосфері тілкищо відбутих Ялтинської і Потсдамської конференцій, на яких схвалено все те, чого хотів Сталін. Віра в чесність і справедливість СССР, як одного з засновників Об'єднаних Націй, віра в можливість гармонійної співпраці з СССР для добра людства була тим первородним гріхом, що помстився і далі мститься на Об'єднаних Націях.

Минаються добрі звичаї

„Зберігаймо наші традиції!" — лунає в нашій пресі і на наших зібраннях, лунає в наших Церквах і в нашій громаді, і цей заклик є наче моттом сучасної бурхливої доби, в якій перевіряється всі вартості, надається їм іншого порядку. Але у нас з цим гаслом подібно, як з тим, що свого часу Марк Твейн писав про погоду: всі про неї говорять, але ніхто нічого в цій справі не робить.

Цим разом ми бажали б звернути увагу на одну із багатьох наших добрих традицій, яка від самого початку існування української громади в Америці була основою її організації, її праці та розвитку і, головно, її допомоги рідному народові у його змаганнях до волі й незалежности.

Маємо на думці нашу жертвенність. Очевидно, що вона ще існує, що ще великі тисячі долярів складають громадяни на підтримку своєї Церкви, на прерізні наші харитативні, культурно - виховні та інші цілі. Але вже далеко не так, як колись, як велить наша традиція.

Про це чи не найвимовніше свідчать сторінки „Свободи". У річниках за минулі десятиріччя навряд чи можна натрапити на яку вістку чи допис з будь-якої імпрези, зокрема родинної, щоб вона не кінчалася обов'язковим: з цієї нагоди приявні, на заклик такого то й такого, склали стільки то й стільки пожертв на таку то й таку ціль.

Як же інакше ситуація виглядає сьогодні! Вистачить поглянути на теперішні дописи, надруковані і не надруковані, в яких багато великих слів про те, як то „столи вгиналися" від страв і напоїв, скільки і яких патріотичних промов виголошено з нагоди подружнього ювілею чи іншого родинного свята — і на тому кінець. Забавились, наїлись і напились, наговорились про пошанування традицій і — самі ж знехтували одну з найкращих і найшляхетніших наших традицій, не пожертвувавши ані зламаного цента на одну чи другу добру ціль. Проте, довгий і зворушливий допис до газети вислали та ще й вимагають, щоб негайно його надрукувати.

Минаються добрі звичаї, і, якщо цьому не зарадимо, то не пропливе в Ґудсоні багато води, як минеться і наша громада, і її добра слава.

М. Петрович

„МИ ПРОСТО ЖИВЕМО В ІНШІЙ ЕПОСІ"

(Совєтські вчені про ситуацію в СССР)

Нещодавно на Заході став відомим повний текст листа трьох совєтських учених, академіка Андрія Сахарова („батько совєтської водневої бомби"), фізика - теоретика Валерія Турчина та історика й математика Роя Медведєва — до Брежнєва, Косиґіна й Подгорного. У цьому листі вони вимагають демократичних реформ. Їхні тези в загальному покриваються з пропозиціями, видвигненими вже давніше Сахаровим у відомому його меморандумі „Роздуми про поступ, мирне співіснування та інтелектуальну свободу", тільки що вони чіткіше спрецизовані й пропонують такі реформи: загальної демократизації, припинення з а г л у ш у в а ння усіх закордонних р а діопересилань, вільну продаж видаваних на Заході книжок та періодичних видань, поширення міжнародного туризму, полегшення міжнародного листування, поширення міжнародних контактів, амнестія для політичних в'язнів, незалежність судівництва, децентралізація виробничого процесу й усамостійнення виробничих об'єднань, скасування цензури, відновлення національних прав.

Не зважаючи на те, що автори листа свої пропозиції висувають з позицій льояльного ставлення до режиму, немає сумніву, що практичне здійснення цих пропозицій мусіло б привести до упадку режиму, і що ця своєрідна програма - мінімум (у порівнянні з „Програмою демократичного руху") має радше демонстраційний характер з метою мобілізації суспільства.

Проте, лист учених цікавий не тільки як документ, що ще раз ясно формулює прогнення широких мас суспільства, він цікавий ще й тим, що яскраво віддзеркалює як настрої суспільства, так і глибину кризи сучасної совєтської системи, той безнадійний процес повільного упадку, який переживає кожна система, що не сповнила своїх завдань, і в зв'язку з чим її суспільство не підтримує.

У процесі росту сил спротиву в СССР одним з найважливіших питань є, наскільки нові політичні ідеї, що їх видвигнули інтелектуалісти, поширені серед населення. На це Сахаров, Турчин та Медведєв дають таку відповідь: „Є підстави припускати, що погляди, висловлені в цих тезах, поділяє тією чи іншою мірою значна частина совєтської інтеліґенції та передова частина робітничої кляси. Ці тези віддзеркалюються в поглядах студентської та робітничої молоді і в численних дискусіях у вільному колі".

Аналіза так званих неґативних явищ у політичному, економічному й культурному житті, переведена трьома вченими, цілком розвіює міт про „передовість" совєтської системи. На думку вчених, ознаки розкладу й застою в економіці СССР мають глибокий характер і з року в рік збільшуються. Наслідком помилок технічної й економічної політики технічний проґрес різко сповільнюється, безконтрольно й безкарно винищуються природні багатства, загальновідоме хронічно тяжке становище в сільському господарстві. Реальні прибутки людности останніми часами не зростають, харчування, медичне обслуговування п о ліпшують дуже повільно, зростає кількість дефіцитних товарів. У країні наявні ознаки інфляції. П р о дуктивність праці по-давньому залишається в СССР багато нижчою, ніж у капіталістичних країнах, а її ріст різко сповільнився.

У той же час в капіталістичному світі вчені добачають переборення криз, що роздирали давніше їх економіку, розумне державне реґулювання й плянування, подолання колишніх соціяльних протиріч, зокрема модернізація економіки, внаслідок застосування обчислювальної техніки (компютори). Все це вчені називають „другою промовистою революцією".

Ось як Сахаров, Турчин та Медведєв характеризують стосунки в економіці Америки і СССР: „Порівнюючи нашу економіку з економікою ЗСА, ми бачимо, що наша економіка відстає не тільки з кількісного, а й з якісного погляду. Чим новіший і революційніший будьякий аспект економіки, тим більший розрив між ЗСА і нами. Ми випереджаємо Америку у видобутку вугілля, відстаємо у видобутку нафти, газу та електроенергії, вдесятеро відстаємо в хемії та нескінченно відстаємо в обчислювальній техніці. Останнє особливо суттєве, бо запровадження електроннолічильних машин у народне господарство — явище вирішальної ваги ,яке докорінно змінює обличчя системи виробництва. Це явище слушно дістало назву другої промислової революції. Тим часом потужність нашого парку лічильних машин у сотні разів менша, ніж у ЗСА, а щодо використання електролічильних машин у народному господарстві, то тут розрив такий великий, що його неможливо навіть виміряти. Ми просто живемо в іншій епосі".

Далі вчені вказують на відставання СССР від ЗСА в сфері наукових та технічних відкрить, зокрема в царині космічних летів. Дошукуючися причини цього відставання, Сахаров, Турчин та Медведєв насамперед добачають їх у побудові совєтської системи. „Джерело наших труднощів не в соціялістичному ладі, а, навпако, в тих умовах нашого життя, які суперечать соціялізмові, ворожі йому". Суперечать йому антидемократичні традиції, що передусім створились у сталінський період і дотепер не ліквідовані. Для ліквідації перешкод в економіці слід насамперед зліквідувати перешкоди в сфері суспільно - політичній, інакше всі заходи та реформи приречені на неефективність.

У зв'язку з цим вчені й ставлять свою програму реформ, вимагають свободи інформації та творчости і гостро засуджують насильництв

(Закінчення на стор. 3-ій)

Д-р Микола Терлецький

60 РОКІВ ТОМУ

6-го червня 1910 року я здав іспит зрілости в дрогобицькій гімназії. З кінцем червня приїхав до Дрогобича зі Львова студент медицини Микола Ваврик і з доручення Студентської Громади заохочував студентів права, а також абітурієнтів, до участи в студентському вічі, що мало відбутися 1 липня 1910 р. в залі Львівського університету.

З Дрогобиччини поїхали майже всі студенти права, а з абітурієнтів Юліян Шипайло, Володимир Збебський і я. Виїхали ми 30 червня вечірнім поїздом.

1-го липня о 9-ій год. ранку відбулися студентські наради в залі „Дністра". Там нам сказали, що віче відбудеться в залі ч. 3 в університеті при вул. Миколая, а по вічу відбудеться демонстраційний похід по місті з кличами за заснування українського університету.

По нараді у „Дністрі" ми малими гуртками а то й поодинці перейшли до університету. Там почалося віче, яким проводив, оскільки не помиляюсь, студент Іван Охримович. Промову про заснування українського університету у Львові виголосив студент філософії Микола Залізняк.

Під час його промови прибігли до залі студенти, які були на стійці, і донесли, що поляки будують на коридорі барикади, щоб замкнути нам вихід. Зчинився рух, одні закликали йти розкидати барикади, інші заспокоювали і дораджували продовжувати віче.

Зчинився заколот, частина студентів пішла розвалювати барикади, інші залишились слухати промову. Ті, що вийшли з залі, попали під обстріл польських студентів, які, поховавшись у фрамуґах вікон, стріляли з укриття. Жертвою доволі густих пострілів упав Адам Коцко, якому куля поцілила в чоло. Студент Леонтович був ранений в коліно.

Стрілянина тривала декілька хвилин, після чого на коридорі появилась поліція, що вже була в стані поготівля. Всіх студентів-українців заарештовано, а поляків посписувано як свідків.

Понад сто двадцять арештованих українських студентів перевезено „дорожками" до тюрми при вулиці Баторія. Там усіх почали переслухувати і одних скорше, інших пізніше, звільняти. Мене звільнили на третій день, якраз в день похорону Адама Коцка, що відбувся з численною участю народу. Кінець похорону я ще бачив.

Судовий процес проти 101 українських студентів розпочався 4 лютого 1911 року. Оскаржувано нас у змові і в збройному нападі.

Розправа відбувалася перед звичайним трибуналом. Предсідником був надрадник Обертинський, а вотантами: першим — Левіцький, мабуть, спольщений українець, дуже злослива особа, а імени другого не пам'ятаю — той був коректний. Оскаржував п р о куратор Франк.

Боронили нас адвокати: д-р Кость Левицький, д-р Володимир Старосольський, д-р Филип Евин, д-р Іван Кос, д-р Андрій Кос, д-р Володимир Охримович, д-р Володимир Загайкевич з Перемишля, д-р Ізидор Голубович з Тернополя та д-р Юліян Олесницький зі Станиславова.

Розправа тривала п'ять місяців і закінчилася 6 липня 1911 року.

Надрадник Обертинський, гладкий польський шляхтич, виявився несовісною людиною, до того ж великим україножером. Він перевів розправу за вказівками вшехпольської преси та шовіністичної вулиці, кпив зі справедливости і здорового глузду.

Польські студенти під присягою зізнавали фальшиво. Наприклад, один із них заявив, що він бачив і чув, як Адам Коцко на барикадах відвернувся до своїх і закликав: „Товариші, на барикади!" — і в тій хвилині був поцілений кулею тих своїх товаришів.

Інший поляк зізнав, що він бачив, як Леонтович приклякнув на одно коліно і простріли собі друге коліно.

Наші адвокати доказали нісенітність та брехливість тих зізнань, з яких навіть прокуратор поблажливо підсміхався, і домагались арештування тих свідків за кривоприсягу. При цьому доходило до дуже гострих перепалок між обороною і трибуналом. Обертинський часто вибухав гнівом і накладав грошові кари на оборонців за „образу" трибуналу.

Зізнаннями таких „свідків" Обертинський „доказував", що українці самі себе постріляли, а поляки лише спокійно тому приглядалися.

Хоч при особистих ревізіях арештованих українських студентів, що їх переведено відразу в університеті, не виявлено у них ніякої пальної зброї, трибунал видав засуд на всіх 101 оскаржених. П'ятеро з них — Микола Залізняк, Іван Охримович, П. Решетило і Леонтович (імени п'ятого не пригадую) — дістали по шість місяців тюрми, а решту засуджено на місяць тюрми. Ті, які ще не покінчили двадцяти років життя, дістали по чотирнадцять днів тюрми.

„Н а й я сніший цісар" Франц Йосиф І подарував кару тим, що були засуджені на місяць і на чотирнадцять днів тюрми. Тим, які були засуджені на шість місяців тюрми, подарувати кари не захотів, і вони мусіли її відбути.

Алла Коссовська

ПІСЛЯ ВІДВІДИН ВИСТАВКИ М. ЧУЛАЄВСЬКОГО

Чотири старших пані вийшли з Літературно - Мистецького Клюбу, де відбувалася виставка образів мистця - маляра Миколи Чулаєвського, і зупинилися на розі Дев'ятої вулиці, все ще не з в а жуючись розлучитися. Усі чотири були в доброму гуморі, який звичайно витворюється від споглядання чогось гарного, зворушливого.

— Я така щаслива, — сказала одна з пань, — що купила цю картину. Вона мені нагадує куточок в одній з околиць Києва. Це таке щось рідне, таке близьке...

— Алеж у каталозі сказано, що це — околиця Вайсенбурґу, в Німеччині, — заперечила друга пані.

— Проте, вся творчість мистця суто українська! — відгукнулася третя. — І навіть з чужої природи він бере лише те, що йому нагадує Україну. Та це, здається, єдиний образ з Німеччини, а решта все наше, чи то „Степ" з квітучим будяком на першому пляні, чи „Околиця" з кладкою через річку, що нагадала мені такий самий краєвид на передмісті Чигирина, чи „Свідок минулого", — цей старий і покинутий вітряк. Я вже не кажу про такі речі, як „Батькова пасіка" і „Рідна хата". В них відчувається ностальгія, на яку хворіємо всі ми, еміґранти старшого покоління. І тому ця виставка мене зворушує до сліз.

— Алеж це стара школа, безпосередній вплив „передвижників"! — зауважила четверта пані. — Нічого нового, все, як у Репіна, Перова...

— А ви хотіли б, щоб мудра людина, безкритично піддаючись моді, почала малювати безголових людей, фіялкових жінок з неприродньо довгими шиями або замазувала полотна, на яких нічого не розбереш? Дякую красно за такі „модерні твори"! Старе? А хіба молода природа? Адже вона вічно прекрасна, чи не так? — гаряче заперечила третя пані.

— Звичайно, що так! — охоче погодилася перша пані. — Я абсолютно не розумію модерного мистецтва, воно нічого не говорить ні уму, ні серцю. А ці картини я з охотою закупила б усі, якби була багата.

— Я не мистець, я — лише споживач мистецтва, і сприймаю його серцем, а не розумом. Моя крайня межа в образотворчому мистецтві — це яскраві образи Мороза, але не лівіше. Можливо, що я відстала, але я не хочу кривити душею, щоб виглядати передовою жінкою, як це робить дехто з наших старших пань. „Куди вже нам, старим, за юнаками гнатись!" — заявила третя пані.

— Ви вгадали, Чулаєвський учився у Міхновського, учня Репіна, і це раз і назавжди визначило характер його творчости, — сказала друга пані, звертаючись до четвертої. — А його „Сонячне плято" дуже подібне освітленням до Куїнджієвого „Березового гаю".

— Просто дивно, як людина, яка стільки пережила, була гнана, мордована, заслана на далеку північ, не втратила любови до природи, не озлобилася, не зневірилася! Якою лагідною тишею віє від його краєвидів, якою замиреністю і філософською мудрістю. Згадайте його „Тишу". Як тихо, насторожено стоять ці три берізки, ще безлисті, але вже настроєні по-весняному. Яке спокійне плесо озерця, а може просто калюжі, що лишилася по першій весняній зливі... — мрійно промовила третя пані, приплющивши очі, пригадуючи одну з картин мистця.

— А він що, також був на засланні? — запитала перша.

— А хіба ви не бачили його „Зиму в тайзі"? Це те, що залишилося в спогадах, але пройшло крізь призму мистецького сприймання, і тому ця його тайга — чудова. Якби мені довелося 14 років поневірятися на засланні лише за те, що мій батько був священиком, я побачила б тайґу, мабуть, у зовсім іншому, чорному світлі! — переконано заявила третя пані.

— На попередній виставці цього мистця я бачила озеро, що коло нього йому довелося тяжко працювати на засланні. Воно називається Воже. Цікаво те, що, прочитавши цю назву справа наліво, ви будете мати прізвище ката, який запроторив людей на це кляте озеро! Але на полотні мистця озеро вийшло задуманим і прекрасним, як і ця білоголуба тайга.

— Мені сподобався „Осінній туман". Надзвичайна тонка в ньому гра кольорів від перлово - сірого до темнофіялкового, — сказала друга пані, пригадуючи щойно побачений образ.

— А ви зауважили, що ні одної людської постаті, жадного портрета немає на виставці? — запитала третя пані своїх приятельок. — Можливо, що після всього пережитого „гомо сапієнс" навіки втратив повагу мистця. Надто вже потворним виявилося його обличчя в тих місцях, де людині дозволено знущатися над людиною, — сумно озвалася перша пані. — Тільки в „Зустрічі з соняшниками" є маленька жіноча постать, але це не йде в рахубу, надто вже вона дрібна. Правда, є ще копія з Пимоненка, „Молода господиня", алеж це — копія...

— А може мистець женоненависник, а ми, жінки, йому тут дитирамби співаємо! — сказала друга жінка.

— Ах, він такий, недобрий! Та як він сміє! — жартівливо обурилася третя, і всі чотири пані розсміялися.

— Крім своєї дружини, він любить лише одну жінку, і вірний цій своїй дамі на все життя. Ім'я цієї дами — природа. — Вже серйозно сказала третя пані, і приятельки, нарешті, розлучилися.

Ню Йорк, червень

Д-р Юліян Колтун

ВАТИКАН І МОСКВА

(Дипломатичні контакти)

(5)

1803 р. прибув до Петербурґу папський нунцій, архиєпископ Тома Арецо на сталий побут. Одначе його праця в московській столиці була низкою непорозумінь, зокрема на тлі юрисдикції над Українською Церквою, контролі католицьких семінарій і т. д. У червні 1804 р. архиєпископ Арецо був виділений з Росії, бо особиста гідність царя Александра була ображена одним політичним інцидентом в Римі. Після видалення амбасадора контролю над Католицькою Церквою в Росії загострено.

Архиєпископ Арецо свій гіркий досвід 14-місячної нунціятури в московській столиці схарактеризував одним реченням: „Ліпше бути захристиянином у Римі, як амбасадором в московській столиці"!

14. Александер І виганяє

Коли цар Александер І був зайнятий війнами в Европі, ненависть до єзуїтів і католиків в Петрограді зростала. Почалося з того, що братанок князя Ґоліцина, учень єзуїтського пансіонату, став католиком. Говорилось, що деякі придворні дами також прийняли римо-католицьку віру. Столиця була обурена. У 1815 р., прибувши до Петербурґу, цар вигнав єзуїтів із столиці, а в 1820 р. видалив їх з цілої Московії. Москалі-католики також виеміґрували за кордон, бо не могли легально мешкати в Росії.

15. Угода Папи Пія IX з царем Миколою І

Цар Микола І двічі їздив до папи Григорія XVI, але це йому не перешкодило знищити в 1839 р. Українську Католицьку („Уніятську") Церкву. Між ним і папою Григорієм XVI почалися переговори в справі конкордату, який і підписано 1847 р. за понтифікату Пія IX. Хоч цей конкордат польські історики називають „скупим", все ж таки він давав деякі полегші і привілеї римо-католикам.

16. „Католицизм означає революцію"

За володіння царя Александра II, в 1863 році, поляки під московською окупацією вчинили збройне повстання, яке генерал Муравйов жорстоко здавив. Польові суди фізично ліквідували повстанців, бо „не має сенсу брати в полон" — заявив генерал Муравйов. Багато костьолів позамикано.

Коли папа Пій IX запротестував проти цього перед московським а м б асадором, бароном Феліксом Маєндорфом, то амбасадор заявив, що „католики всюди є спричинниками заворушень" і що „католицизм означає революцію".

Маєндорфа негайно усунено з залі, і Александер II зірвав з Ватиканом дипломатичні зносини.

Наслідник Пія IX, Лев XIII написав до царя листа, просячи опіки над католиками в московській імперії і відновлення дипломатичних зносин. Цар вислав до Риму своїх двох синів Сергія і Павла, які мали бути посередниками в наладнанні взаємин, але надії розвіялись після замаху на життя царя в 1881 році. В той час у Росії тероризм нігілістів та анархістів безмірно зріс. Замордування царя Александра II революціонерами викликало тривогу в усій Европі.

17. Папа Лев XIII і Москва

Папа Лев XIII, якого називали „папою робітників", видав енцикліку п. н. „Diuturnum", в якій остерігав володарів і народи, що причиною суспільних заворушень є нехтування Христової науки у вирішуванні соціяльних питань. Це відносилось також до східніх Церков, що стояли осторонь від соціяльних питань: в Росії царі міцно тримали П р а в о с л а вну Церкву в своїх руках, вживаючи її як інструмент для політичного та соціяльного гноблення мас.

Після приходу до влади Александра III напруження між Апостольською Столицею і московським урядом злагіднилось. Дипломатична політика папи - суспільника Льва XIII зробила своє. По довгих переговорах і дискусіях між Ватиканом і московським урядом підписано в 1882 році договір, корисний лише для Римо-Католицької Церкви під московськими заборами, але не для української, т. зв. „уніятської". Для п о л і п ш е н н я відносин у Холмській дієцезії нічого не вдалося зробити. Московський уряд повідомив Ватикан коротко і сухо, що він „вважає уніятів за членів московської Православної Церкви, і з політичних причин ця постанова не може бути змінена!"

У 1894 р. цар створив постійне представництво Росії при Ватикані.

18. Останній Московський цар Микола II

Він був людиною слабої волі і завжди перебував під чиїмсь впливом. Під час його коронації стався символічний факт: царський скіпетр випав з його руки. У 1905 р., під час революції в Росії, Микола II проголосив толеранційний едикт, але це малощо допомогло. Ніхто й ніщо вже не могло здержати колеса історії московської імперії, яке котилося нестримно до свого призначення. Страйки і заворушення ширились, атентати йшли один за другим.

Згаданий едикт відносився до релігійної толеранції. Він касував попередні зарядження, що забороняли православним зміняти віру. Папа Пій X поґратулював цареві за нього. Деякі автори подають (Джаст: „Рим і Росія"), що протягом двох років після проголошення толеранційного едикту півмільйона православних у Росії, між ними 200 тисяч українських холмщаків перейшло на католицизм. Це може дещо перебільшене, але факт, що в першому десятилітті XX ст. латинники мали в Росії багато вірних. Майже в кожному великому місті був один або й два костьоли. В Москві була латинська католицька семінарія, яку знищено 1923 р.

Рівночасно поставали групи католиків східнього обряду. Очевидно, московський уряд завжди вороже ставився до католиків східнього обряду, бо добачав в католицизмі східнього обряду небезпеку для державної релігії. Наприкінці XIX стол. кілька православних священиків під впливом філософа Володимира Соловйова стали католиками східнього обряду. В 1908 р. прем'єр П. Столипін дозволив відкрити малу церковцю в Петербурзі для католиків східнього обряду, але після замордування Столипіна ту церковцю замкнено, бо, мовляв, „будинок не відповідає технічним вимогам і не дає безпеки для публічних зібрань . . ."

19. Митроп. А. Шептицький отримав широкі повновласті від папи Пія X

Митрополит А. Шептицький бажав зблизити до Католицької Церкви не лише православних українців, але й увесь Схід. Він сподівався, що після проголошення толеранційного едикту знайдеться в Росії нагода і на унійну працю серед білорусинів та москалів, не кажучи вже про українців. 1907 р. він вибрався в подорож у Московщину і Білорусь з широкими повновластями від папи Пія X, який покладав на нашого митрополита великі надії. Митрополит мріяв про український патріярхат у Києві, що, визнавши примат папи ,був би самостійний і юрисдикційно та організаційно незалежний, зберігаючи всі обряди і звичаї Православної Церкви.

(Далі буде)

П'ятиріччя праці українського лялькового театру „По дорозі в казку"

Філядельфія. — П'ять років тому молоді матері - українки у Філядельфії заснували новий, 90-ий Відділ Союзу Українок Америки, і при ньому створили український Ляльковий Театр під поетичною назвою „По дорозі в казку" — чи не перший постійний театр такого типу серед українців у Америці. „Сьогодні театр прекрасно зорганізований і змеханізований, здається, немає Світлички ні школи на терені Філядельфії, що не знали б про цей чудовий театр", сказано в журналі СУА „Наше життя" з травня 1970 року. Очолює Ляльковий Театр п-і Дарія Шуст, стилеві строї для героїв - ляльок проєктує п-і М. Хомин-Куруц, декорації виконують пані з 90-го Відділу СУА. „Театр виступає на різних дитячих імпрезах, по Світличках, школах, сиротинцях, часто виїжджає поза Філядельфію", глядачі-діти ним захоплені. В репертуарі театру „По дорозі в казку", крім інсценізацій українських народних казок, є оперета „Червона Шапочка" лібретто Л. Полтави, музика сл. п. Василя Безкоровайного, вперше друкована у „Веселці", а тепер мисткині підготовляють нову п'єску під наг. „Непосидюща" З. Чайківського.

Капітан американської армії одружився з „Міс Союзівкою"

„Союзівка" 20-го червня приймала численних гостей на винятковому святі, бо того дня на чудовій нашій відпочинковій оселі одружувався капітан американської армії Олег Коропей з „Міс Союзівкою" — Ромою Романюківною. Молодята — це діти відомих і жертвенних наших громадян-докторів Йосипа та Олі Коропеїв та панства Романа і Софії Романюків.

Верховний Архиєпископ і Кардинал Блаженніший Кир Йосиф Сліпий прислав своє благословення для Молодят.

Молодий — капітан Олег — всього декілька днів тому прибув з В'єтнаму і Камбоджі, де за хоробрість у боях був відзначений декількома військовими нагородами. Молода, панна Рома, коли її суджений перебував у війську, закінчила мистецькі студії. Вінчав молодих о. д-р Микола Комар. Щасливій долі хотілося, щоб він не лише вінчав, а й двадцять шість років тому хрестив майбутнього хороброго капітана.

На весільне прийняття, яким гарно керував пан інж. Богдан Лехман, з'їхалося багато гостей з Америки й Канади. Молодих вітали —д-р Ярослав Коропей, дядько молодого, о. д-р М. Комар, пані Квітка Стецюк, наша незамінима членкиня в жюрі для вибору щорічної „Міс Союзівки", письменники Іван Керницький та Микола Понеділок і, на закінчення, найзворушливіше слово привіту виголосив майор Микола Кравців, (славний „Гоко") за взірцем і порадою якого новоодружений Олег вибрав собі почесну військову професію.

Гостям сердечно дякували — батьки молодих — д-р Йосип Коропей та пан Роман Романюк. Треба додати, що батьки молодих і самі молодята віддавна належать до Українського Народного Союзу — і чарівна частинка нашого батька Союзу — „Союзівка" завжди радо їх всіх у себе вітала, зокрема наших молодят — капітана Олега і панну Рому. Вона ж на Союзівці познайомились, на Союзівці побралися і Союзівка їх у спільну, щасливу життєву дорогу на довгі-довгі літа відпровадила.

Батьки пана Молодого з вдячности Всевишньому за щасливий поворот Олега з В'єтнаму - Камбоджі та з нагоди його вінчання з панною Ромою Романюк пожертвували 500 долярів на Український Католицький Університет у Римі.

М. П.

Концерт Євгенії Зарицької у Вашингтоні

Виняткове щастя мала українська спільнота столиці гостити в себе нашу славну співачку Євгенію Зарицьку з нагоди її концерту 19 червня. Концерт увінчався повним успіхом.

Невелику залю Американського Університету заповнила публіка. Від останнього побуту співачки в ЗСА сила і краса її голосу не потерпіла, а інтерпретація нею пісень поглибилася. Ми любувалися притаманною співачці темною краскою мецосопранового голосу технічно вишколеного до перфекції, ідеально чистою інтонацією та незрівнянною інтерпретацією виконуваних точок.

Є. Зарицька досконала в оперних аріях і в піснях. У виконуванню пісень співачка мусить відчути ідею та настрій автора й композитора. І це було на останньому концерті.

Програма добірна та різноманітна. В першій половині виконані пісні Гендля, Глюка, Форе та Шуберта, якого „Der Zwerg" зробив сильне враження, та три оперні пісні Моцарта, Доніцетті та Бізе. Солістка виконала всі ці композиції стилево, зберігаючи вимагані композиторами ритмічні чи динамічні зміни. Модулюючи відповідно тамбр голосу (в діяпазоні двох октав) солістка надає свій індивідуальний характер і закраску виконуваних творів, викликуючи в слухача, крім слухових вражень, зорові. І так коли арія Моцарта „Voi che sapete" звучала як скрипка грана леґато і пригадувала минулу епоху освічених канделябрами сальонів, білих перук, а Habanera з опери „Кармен" викликувала образ темпераментної циганки еспанської при звуках фламенко ґітар, то пісня „Ти любчику за горою", якою співачка розпочала другу частину концерту, посвячену виключно українським композиторам XX століття (Нестор Нижанковський, М. Колесса, М. Гайворонський, М. Фоменко, Б. Кудрик), мимоволі наводила носталгічні спогади сопілки наших гірських пастушків. Ентузіязм удiлився публіці, яка бурхливими оплесками приневолила солістку відспівати два наддатки, та оваційно, повстанням з місць, прощала солістку, даючи їй дві китиці квітів.

Знаменитим акомпаніятором виявив себе маестро Роман Стецура, причиняючись до мистецького успіху вечора.

Місцевий Відділ УМІ влаштовував цю імпрезу. Ідея запросити співачку до столиці зродилася в пань: Ольга Наконечна, Люба Німців і Марійка Сербин. Вони при допомозі інж. Т. Дячка, який перебрав важку адміністраційно-фінансову ділянку, — виконали своє завдання, чим заслужили собі на вдячність публіки.

Є. Зарицька має в своєму репертуарі масу опер, пісень, ораторій тощо, і багато з цього награно (в Европі) на пластинках різних фірм, як Columbia, His Master's Voice, Philips, Decca, Vox, etc.

Вашингтонська радіова стація МҐМС часто надавала оперу „Борис Годунов" Мусоргського, де Є. Зарицька виконує головну ролю Марини разом з світової слави співаками (Нік. Гедда — тенор і Борис Хрістов — бас). Було б побажане, щоб хтось зайнявся награнням або переграванням пісень, що мали б спеціяльну вартість для нашої музикальної публіки, що не мала змоги особисто почути співачки. Щоб, борони Боже, не повторилася сумна історія затрачення пластинок сл. п. Соломії Крушельницької, Модеста Менцінського й інших.

д-р Зенон Нижанковський

„МИ ПРОСТО ЖИВЕМО В ІНШІЙ ЕПОСІ"

(Закінчення зі стор. 2-ої)

кі заходи держави, що має антидемократичний характер. „Дійсно, як виправдати утримування в тюрмах, таборах, лікарнях для психічнохворих — людей, хоч опозиційних, але опозиція яких перебуває в леґальній царині, у сфері ідей і переконань?.. Недопущенним є утримування письменників у в'язницях за їхні твори!!"

Цікавим натяком у листі є слова про „демагогів фашистського зразка, які можуть спробувати використати в своїх цілях економічні труднощі країни", і про „існування в певних колах суспільства міщанських і націоналістичних н а с троїв". Можна уважати, що автори листа мали на думці ті шовіністично - імперіяльні кола, що на місце партійної хотіли б завести мілітарно-диктаторську російську систему.

Новий лист Сахарова, Турчина та Медведєва слід уважати за нове кільце в ланцюзі безперебійних обстрілів, що їх спрямовує опозиція супроти режиму. Вже після цього листа Сахаров, Турчин, Медведєвш як також учені Леонтович, Капиця й інші, написали до уряду нового листа, в якому вимагали звільнення Григоренка та брата Роя Медведєва, ґенетика Жореса Медведєва, запротореного також до божевільні. Це щораз активніше анґажування найвищої ранґи совєтських вчених вказує на поглиблення та поширення опозиційного руху в СССР.

До речі, під тиском опозиції Жореса Медведєва „умовно" випущено з божевільні, і вже це свідчить про те, що режим мусить рахуватися з опозицією.

СТУДЕНТИ МІЖ СОБОЮ

У нашому суспільстві дуже часто студенти бунтуються проти т. зв. „естаблішменту". Ці демонстрації є звичайно виступи проти системи попередніх ґенерацій. Виступи робить деякий відсоток студентів, які хваляться, що вони репрезентують всіх студентів. Часто ці студенти закидають, що „естаблішмент" пробує накинути їм диктатуру. Ці молоді революціонери хваляться своїм реалізмом і говорять, що вони пропаґують справжню демократію, яка завмирає в нашому суспільстві.

1 травня 1970 р. Укр. Студентська Громада в Ню Йорку відбула свої Загальні Збори. Предсідником був п. Володимир Еливів, якого назначили на функцію на місячному засіданні 5 квітня, отже на майже цілий місяць перед Заг. Зборами. Самі Збори були дуже неспокійні. Виглядало, що більшість українського студентства в Ню Йорку виступила проти якогось нового „естаблішменту". А тим новим „естаблішментом" була президія цих Зборів і її нові закони.

Передісторія цих Заг. Зборів ось така: в неділю 5-го квітня 70 р. відбулися місячні сходини Укр. Студ. Громади. Ці сходини з'явились якось несподівано, бо кілька місяців раніше ці сходини були назначені на 11 квітня. Причини зміни дати мені невідомі, але досить сказати, що рішення про зміну дати прийшло кілька днів перед 5-м квітня. Повідомлення членів про зміну було подане запізно. Мала частина членів дістала повідомлення в суботу, більша частина в понеділок, а ще інші ще пізніше.. Крім цього, в тій самій порі 5 квітня відбувалися сходини Об'єднаного Комітету Молоді при УККА в Ню Йорку. На місячні сходини Громади прибуло 20-30 осіб і то тоді, коли Громада нараховує коло 200 членів. Цей малий відсоток присутніх (дещо понад 10%) вирішив про Заг. Збори, які мали відбутися 1 травня . Вже тоді назначили предсідником Заг. Зборів Володимира Еливіва. Ухвалили, що на Заг. Зборах зможуть голосувати лише ті члени Громади, що до 5 квітня внесли свої членські заяви, а кандидати до Управи не можуть перейти 23 року життя (це було зроблене тому, що сподівалися опозиції від старших студентів). В тому часі був зголошений тільки один список, що його очолив Олег Ільницький. 26 квітня був зголошений другий список — Левка Чировського. В останньому тижні перед Зборами назначений предсідник В. Еливів скликав нараду обох кандидатів. Під час наради В. Еливів запевнив Левка Чировського, що на Заг. Зборах можна буде уневажнити постанови з 5 квітня. В. Еливів записав навіть до порядку нарад ту пропозицію, щоб всі члени Громади (давні і нові) могли вибирати Управу Громади. На цю пропозицію також згодився Олег Ільницький. Рішено, що всі ті, які записалися в члени Громади до 5 квітня, одержать дві карточки до голосування, а нові члени дістануть по одній.

Заг. Збори 1 травня мали початися о год. 8-ій вечером. При дверях стояли організаційний Б. Кoханський і секретарка М. Цимбаліста. Давніші члени Громади одержали лише одну карточку до голосування, а нові не одержали жадної. Я почув, як Б. Коханський сказав до одного нового члена, що він не може голосувати, а тільки приглядатися. Це мене здивувало,і я підійшов до В. Еливіва, щоб він мені це роз'яснив. Предсідник запевнив мене, що буде місце в порядку нарад на пропозицію уневажнити рішення з засідання з 5 квітня. Заг. Збори розпочалися о год. 8:30. Предсідник В. Еливів прочитав порядок нарад, але пропозиції на уневажнення не було.

Уступаюча Управа склала свої звіти. Предсідник попросив кандидатів до промов. Розпочалися з а в орушення на залі. Студенти вимагали, щоб нові члени могли голосувати. Вимагали уневажнення засідання з 5 квітня, вимагали демократії. Значна більшість студентів домагалася права керувати справами в Студ. Громаді, але предсідник і стара Управа відмовила їм. Студенти бунтувалися проти цього. Предсідник покликав Л. Чировського до промови. Л. Чировський представив свій список і свою плятформу. До того часу частина студентів чомусь вже голосувала. Так то промова Л. Чировського могла дійти до уваги тільки тих, які ще не голосували. Я довідався, що хоч, Збори почалися о год. 8:30, то голосування почалося вже о год. 7-ій. Значить, що промови кандидатів на Зборах не мали жадного значення. Це не є демократично, що член Громади може прийти голосувати, не бувши зовсім присутній на Зборах. У висліді голосування О. Ільницький став головою. 120 членів голосувало, і О. Ільницький одержав 80 голосів, а Л. Чировський 40. Це мені виглядало дуже дивним, бо не було сумніву, що більшість прилявних на залі піддержувала Л. Чировського. Нові члени не могли голосувати і через те Л. Чировський дістав менше голосів, але на залі напевно не було 80 студентів, які піддержували б О. Ільницького, тому не знаю, яким чудом він дістав аж стільки голосів.

Загалом, ці Збори були дуже ориґінальні. Предсідник був вибраний місяць наперед, перший раз відібрано новим членам право голосу, а уступаючий голова при кінці свойого звіту закликав присутніх голосувати на той список, з яким він симпатизує. Отже, вжив свого становища для аґітації. Заг. Збори — це найвищий орган організації. Вони повинні перерішувати всі справи, а ці Заг. Збори були, на жаль, обмежені в своїх компетенціях, бо так собі бажав „естаблішмент".

Студ. А. Лозинський

СУА МАЄ УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ СТРОЇ НА ПРОЗІРКАХ

Філядельфія. — Централя Союзу Українок Америки повністю у к о м плектувала цінну збірку світлин строїв з усіх земель України. Централя СУА ще в 1967 р. розіслала такі комплекти Окружним Радам СУА, а тепер додала строї з Бойківщини й Полісся. Заходами п-ні Лесі Різник виконано з тих світлин прозірки, які вперше будуть продемонстровані цього року на Конференції культурно-освітніх референток СУА.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА, Ч. 14.

Д-р М. Чернию, Чикаґо	$20.00	С. Кологривенко, Чикаґо	2.00
І. Джус, Блюмфілд.	10.00	С. Кулик, Бронкс	2.00
М. Червоняк, Ню Йорк	10.00	Т. Матвійчук, Рослиндейл	2.00
А. Лесин, Йонкерс	8.00	І. Миронюк, Ленсінґ	2.00
Пастор Р. Гарбузюк, Елмгурст	7.00	І. Мокринський, Ірвінґтон	2.00
Й. Іванів, Рослин	7.00	В. Орищак, Дорчестер	2.00
Д-р Т. Корецький, Деніелсон	5.00	С. Петрій, Чикаґо	2.00
Ф. Лукіянович, Філядельфія	5.00	В. Поцілуйко, Дітройт	2.00
М. Ратушний, Ґарфілд	5.00	В. Протасик, Монтреаль	2.00
М. Федуняк, Голлісвуд	5.00	Х. Ратич, Філядельфія	2.00
Д-р О. Сохан, Йонкерс	4.00	Д-р Б. Сацюк, Гейнесвілл	2.00
П. Федус, Лексинґтон	4.00	І. Сєлінський, С. Бостон	2.00
Й. Головач, Торнгілл	3.00	Т. Турчиняк, Бредфорд	2.00
В. Гошовський, Бронкс	3.00	Й. Федюк, Матаван	2.00
К. Лучка, Флорал Парк	3.00	А. Хомяк, Дітройт	2.00
Л. Стеткевич, НюЙорк	3.00	В. Церковник, Пасадіна	2.00
М. Тарчанин, Гемилтон	3.00	А. Чорній, Балтимор	2.00
П. Баворовський, Гемтремк	2.00	М. Шафран, Боффало	2.00
І. Баланецький, Френклін Парк	2.00	К. Шпікула, Філядельфія	2.00
М. Бідюк, Дітройт	2.00	Ю. В. Юрчишин, Бостон	2.00
А. Білецька, Савт Плейнфілд	2.00	Б. Вернига, Торонто	1.00
І. Блиха, Ґарфілд	2.00	М. Ганін, Філядельфія	1.00
А. Василенко, Сав Ґейт	2.00	С. Гасяк, Ст. Джозеф	1.00
М. Вацлавів, Балтимор	2.00	Д. Гнатів, Піттсбурґ	1.00
В. Вовк, Міннеаполіс	2.00	О. Гуменна, Нелвілл	1.00
В. Ворох, Ню Йорк	2.00	М. Дідик, Олд Фордж	1.00
В. Голуб, Міллвілл	2.00	С. Дутковська, Рочестер	1.00
Д. Ґеряк, Ансонія	2.00	В. Карась, Кіркленд	1.00
Й. Данилович, Філядельфія	2.00	Л. Король, Монтреаль	1.00
Н. Ільків, Вашинґтон	2.00	Д. Лензіні, Кристаль Лейк	1.00
А. Залевська, Вашінґер Фолс	2.00	Я. Ликтей, Ютика	1.00
Л. М. Зобнів, Ендікотт	2.00	В. Марків, Озон Парк	1.00
Я. Зубаль, Валлінґфорд	2.00	В. Матійчин, Іст Сиракюз	1.00
М. Кішеня, Ґалена	2.00	М. Оліяк, Дітройт	1.00
		Д. Омельчук, Нюарк	1.00
		М. Пригар, Міннеаполіс	1.00
		С. Стефанів, Флинт	1.00
		М. Хома, Балтімор	1.00
		М. Чабан, Кліфтон	1.00
		В. Чурма, Ляшін	1.00
		М. Шепелинський, Торонто	1.00

Крайовий Комітет закликає всі національності взяти участь у „Дні пошани Америки"

Вашингтон. — У противагу до розгулу анархістичного та лівого елементу в ЗСА, у столиці країни постав Крайовий Комітет на чолі з видатним євангельським проповідником Біллі Ґрегемом і видатним актором-патріотом Бобом Гопом, з такими почесними членами, як кол. президент ЗСА Г. Труман, п-і М. Айзенгавер, кол. президент Л. Джансон та ін. Крайовий Комітет закликає увесь американський народ взяти участь 4-го липня, в День Американської Незалежности, у масових, радісних, патріотичних с в я т к уваннях на честь і пошану Америки — великої, могутньої і чудової країни. Головні святкування відбудуться у Вашингтоні в неділю 4-го липня. Вони розпочнуться о 11-ій г. ранку релігійно -патріотичною демонстрацією біля пам'ятника Лінкольнові, з виступом Біллі Ґрегема, молитвою за єдність американського народу і символічними ударами дзвонів та гомоном сурм. О 7.30 вечора розпочнеться на велетенській площі біля монументу Вашингтонові мистецька програма, якою проводитиме актор Боб Гоп, о 9.15 вечора будуть ґрандіозні штучні вогні. Смітсонський Інститут спонзорує великий Міжнародний Фестиваль мистецтва і культури, з виступами різних національних груп, що триватиме від 1-го до 5-го липня. В різних місцях столиці НАСА буде демонструвати б е з к о штовно фільми про здобуття американськими астронавтами Місяця. Віповідні патріотичні святкування відбудуться у суботу 4-го липня по всій країні.

Керівник Відділу Етнічної Спадщини — національностей в Крайовому Комітеті Республіканської партії, Ласло Паштор, оприлюднив заклик до усіх етнічних груп у ЗСА, щоб вони, які так багато вклали сили й енерґії в розвиток Америки та її культури, прибували в суботу 4-го липня до Вашинґтону в національних строях країн свого походження й брали участь у всіх святкових активностях як у столиці країни, так і в інших містах. Якщо якась група не може прибути чи прислати своїх представників, але бажала б морально підтримати ідею святкування — вияв єдности американського народу й гордости за осяги цього бастіону свободи й країни добробуту, то такі групи чи національні організації і таавриства мали б уже писати відповідні листи з потвердженням своєї моральної участи й підтримки. Писати на адресу:

Mr. Laszlo C. Pasztor
Coordinator H.G.
1625. 1st St., N.W. Room 526
Washington, D.C. 20006

У БЕЛЬҐІЇ РОЗПОЧНЕТЬСЯ В ЛИПНІ ТАБОРУВАННЯ МОЛОДІ

Б р ю с с е л ь. — На оселі „Франкополе" цього року таборування сумівської та всієї іншої молоді розпочнеться з 11-го липня й триватиме до 2 серпня. Таборування буде відбуватись під патронатом Українського Допомогового Комітету і Центральної Управи СУМ у Брюсселі. Батьки мають п л а т и т и 1,000 бельґ. франків та внести одночасно прохання до „Мютюель", соціяльної організації, яка доплачує з державних фондів за частину таборування. Програма табору — вишкільно-відпочинкова.

Замість квітів на могилу
бл. п. ЄВДОКІЇ СІРЕНКО
на Фонд Катедри Українознавства
при Гарвардському університеті
зложила 10.00 долярів
Антиза ВАСИЛИШИН

Замість квітів на свіжі могили
бл. п. проф. ІВАНА НЕДІЛЬСЬКОГО
та
бл. п. інж. ВОЛОДИМИРА ПЕТРА ШЕХОВИЧА
20.00 дол. — з того 10.00 дол. на Збірник Народних Мелодій Зіновія Лиська, а 10.00 дол. на Літопис Бойківщини, зложили
Тося, Модест і Дарця ВЕНГРИНОВИЧ
•
ВШ. Родині Покійних, складаємо глибоке співчуття.

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. проф. ІВАНА НЕДІЛЬСЬКОГО
зложили 25.00 долярів
на Кодекс Українських Народних Мелодій
д-ра Зіновія Лиська
Осипа і д-р Едвард МИХАЙЛЕНКИ

Замість квітів на могилу
св. п. ЙОСИПА МІХАЛЯКА
зложили на Гарвардський Університет:
п.п. Зенон ІВАСИКІВ — 25.00 дол., Микола ЧОРНИЙ — 25.00 дол., Петро ЛУЦИК — 25.00 дол.

У Сіднеї відбулось міжнаціональне антиленінське віче

Сідней, Австралія. — З ініціятиви Центральної Делеґатури АБН на Австралію, в Сіднеї відбулось антиленінське віче, на якому головним промовцем був міністер суспільної допомоги В. Вентворт. Промовець звернув увагу на той факт, що в СССР робітництво не має права страйкувати, отже вже з цього прикладу видко, який „гуманізм" запровадив Ленін, творець Совєтського Союзу. Промовляли ще: голова Делеґатури АБН д-р Унтару, представник Української Секції АБН ред. Р. Драган, П. Вільсон від Християнської Крузади, П. Олехнік — від Білоруської Секції АБН, А. Романос — від литовців та ін. „Вільна Думка" в ч. 20/1970 інформувала, що на антиленінському вічі було кругло 400 учасників. Подібні антиленінські віча відбулись уже в Англії, Бельгії, Зах. Німеччині, на осінь заплянована у Ню Йорку Антиленінський Симпозіюм з рамени Асоціяції Діячів Української Культури, АДУК.

3,500 ДОЛ. НАГОРОДИ

Йорктон, Саскачеван. — Б. Ахтемійчук, народжений в Канаді, син відомих в околиці громадян, закінчив філософічні студії в Манітобському університеті з аким успіхом, що одержав стипендій - нагороду в сумі 3,500 дол. на дальші студії в ділянці філософії. Б. Ахтемійчук продовжуватиме своє навчання в Зах. Европі.

ЮЛІЯ ВОЙТОВИЧЕВА

(Посмертна згадка)

Відходять від нас наші піонери, наша старша еміґрація, та патріотична еміґрація, що, хоч не так то вже вчена, але це щирі сини й дочки великого українського народу, що привезли невгасаючу любов до своєї Батьківщини й ніколи її не зрадили, що ввесь час плекали наші традиції, наші звичаї й обичаї, що побудували величезні й чудові Божі рами, що вибудували наші Народні Доми, що зі свого скромного заробітку помагали Рідному Краєві, з якого вийшли, що побудували тільки читалень Просвіт, що помагали як і де могли нашим школам, нашим студентам, потерпілим від повені й від пацифікації жорстоких польських вояків. Вони ціле своє життя мріяли, заробивши дещо гроша, вернутись на Україну й зложити у Рідному Краю свої кості.

Такі мрії леліяла й наша дорога й незабутня приятелька пані Юлія Войтович. Леліяла, та не судилося.

В середу 6-го травня відпровадила її наша Янґставнська Громада на кладовище Калварія. Похорон був великий і величавий. По похоронах зібралися її родина, друзі й знакомі у великій залі Української Католицької Церкви на поминки, де на заклик Михайла Мартинишина збірники пан Іван Ліщак і доктор Ілярій Домбчевський зібрали на народні цілі — 118.00 дол. Зложили д-р Домбчевський — 25 дол., Дмитро Войтович — 10 дол., Іван Войтович — 7 дол., По 5 дол. зложили — Іван Ліщак, Петро Ліщак, Олександер Рибалт, Стефан Бух, Теодор Кулинич, Микола Цьоць, Дмитро Глива; 3 дол. — Волтер Войтович. По 2 дол: Йосиф Войтович, Михайло Панько, Дмитро Проць, Павло Рогаль, Андрій Зетц, Михайло Мартинишин, Іван Кріль, Казимир Бульван, Михайло Баран, Михайло Болотенний, Микола Штинь. По 1 дол. дали 11 осіб. Разом всі зложили 118 долярів. Гроші ті розділено по 45 дол. на Катедру Українознавства й Український Католицький Університ і Храм св. Софії, а 28 дол. призначено на Радієву програму в Піттсбурґу.

Юлія Войтович народилася на соняшному Поділлі й хоч виїхала до Америки шістнадцятирічною дівчиною, ніколи не забула про своє рідне село Слобідка, коло Струсова в Теребовельщині і вже перед смертю просила спровадити їй Альманах „Поділля" та залюбки його перечитувала.

Приїхала вона до свого брата в Піттсбурґу, поляка, бо вона походила з мішаної родини. Він хотів впровадити її в польське товариство й одружити її з поляком. Вона покинула брата, знайшла собі гарного хлопця українця, сина Лемківщини, одружилася з ним і приїхали разом до Янґставну, де перевели своє ціле життя і восени мали справити 55-річний ювілей щасливого супружого життя. У Янґставні кинулася вона з запалом в наше громадське життя. Співала, чудово деклямувала, брала участь в аматорських виставах, дописувала до газет. Виховала двоїх дітей сина й дочку й на все мала час, бо й не занедбувала родини.

Ми приїхали до Янґставну тринадцять років тому і відразу пізнали Юлію Войтович на якійсь нашій імпрезі. Від того часу ми здружилися й бачили її на всіх наших імпрезах, в яких брала участь, на зборах і засіданнях Управи УККА, де вона все була в управі, на Українському Дні, який кожного року влаштовував УККА. Всюди вона помагала і ніколи не відмовила свого датку на народні цілі.

Янґставнська Громада й ми особисто боляче відчули її відхід від нас і все будемо згадувати її, як добру приятельку й велику українську патріотку.

Анна Домбчевська
референтка преси й інформації Відділу УККА, Янґставн, Огайо

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

НЕДІЛЯ, 12-го ЛИПНЯ 1970 р.

MONESSEN, Pa. Піврічні збори 338-го Відд. о год. 1-ій по пол. в Укр. Залі на 2-ій вул., 213 Скунмекер Аве. Проситься чл. прибути вирівняти вкладки та відібрати дивідендові чеки. — П. Янковський, предс., М. Куць, секр.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

MYRON ZAHOROIKO, член УНС Відд. 438 Т-ва Є. Коновальця в Вест Істон, Па., помер 24 квітня 1970 р. на 85 р. ж. Став членом УНС в 1915 р. Полишив у смутку сина Івана, 4 доньки: Гелену, Михайлину, Марію, Катерину, внуків та правнуків. Похорон відбувся 28-го квітня 1970 р. на цвинтарі св. Духа в Бетлегем Товншіп.
Вічна Йому Пам'ять!
С. Терлецький, секр.

PARASKEVIA BARBY, членка УНС Відд. 206 Т-ва Запор. Січ у Вунсакет, Р. Ай., померла 18 квітня 1970 р. на 78 р. ж. Стала членкою УНС у 1928 р. Полишила у смутку 6 синів, Дональда, Матвія, Петра, Івана, Михайла, Волтера, 2 доньки: Анну і Марію, сестру Теклю, 12 внуків і 9 правнуків. Похорон відбувся 22 квітня 1970 р. на цвинтарі св. Михаїла в Блекстон, Масс.
Вічна Їй Пам'ять!
Л. Гардінґ, секр.

DEMIAN YURIW, член УНС Відд. 219 Т-ва М. Грушевського в Нюарку, Н. Дж., помер 24 квітня 1970 р. на 77 р. ж. Став членом УНСоюзу в 1934 р. Полишив у смутку дружину Антоніну, доньки: Ольгу, Стефанію, невістку Марію, 6 внуків. Похорон відбувся 28 квітня 1970 р. на цвинтарі Fairmount, Newark, N.J.
Вічна Йому Пам'ять!
Марія Юров, секр.

MICHAEL ZINDREN, член УНС Відд. 276 Б-ва св. Николая в Абрідж, Па., помер 10 березня 1970 р. на 56 р. ж. Став членом УНС в 1929 р. Полишив у смутку 4 братів: Павла, Андрія, Петра і Івана, 3 сестри: Єву, Юлію, Антонету. Похорон відбувся 13 березня 1970 р. на цвинтарі Кальварі в Фрідом, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
Н. Білик, секр.

EMILIA PIRKO, членка УНС Відд. 274 Б-ва св. ап. Петра і Павла в Янґставн, Огайо, померла 18 квітня 1970 р. на 78 р. ж. Стала членкою УНСоюзу в 1935 р. Полишила в смутку синів: Петра та Вільяма, доньок: Анну, Марію, Рожу, 17 внуків і правнука. Похорон відбувся 21 квітня 1970 р. на цвинтарі Holy Trinity в Янґставн, Огайо.
Вічна Їй Пам'ять!
А. Добрянська, секр.

WASYL ZENCZAK, член УН-Союзу Відд. 364 в Пармі, Огайо, помер 22 квітня 1970 р. на 70 р. ж. Нар. в с. Маковисько, пов. Ярослав, Україна, став членом УНСоюзу в 1934 р. Полишив у смутку дружину Катерину, синів: Івана, Стефана і Тараса, доньку Патрисію і 11 внуків. Похорон відбувся 25 квітня 1970 р. на цвинтарі св. ап. Петра і Павла в Пармі, Огайо.
Вічна Йому Пам'ять
В. Владика, секр.

ТЕОДОР ОЛЕКСИН, член УНС Відд. 316 Т-ва Укр. Нар. Дім в Рочестері, Н. Й., помер 3 травня 1970 р. Нар. в с. Вербилівці, пов. Рогатин, Україна, став членом УНС в 1914 р. Полишив у смутку дружину Анну, синів — Михайла і Василя, доньки: Павлину і Анастасію. Похорон відбувся 6 травня 1970 р. на цвинтарі Голи Сепульчер в Рочестері, Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

MARY CAPAR, член УНСоюзу Відд. 113 Б-ва св. Івана в Дери, Па. померла 17 квітня 1970 р. на 84 р. ж. Стала членкою УНС в 1925 р. Полишила в смутку синів: Михайла, Івана, Метро, доньок: Юлію, Марію і Анну. Похорон відбувся 20 квітня 1970 року на цвинтарі Grandview, Johnstown, Pa.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

ІЛЛЯ БАҐРІЙ, член УНСоюзу Відд. 252 Т-ва Т. Шевченка в Чикаґо, Ілл., помер на 82 р. ж. Нар. в с. Дашаві, пов. Стрий, Україна. Став членом УНС в 1933 р. Полишив у смутку дружину Катерину, сина Івана, дочку Ольгу, 4 внуків і 3 правнуків. Похорон відбувся 23-го квітня 1970 р. на цвинтарі Mt. Olivet, Aurora, Ill.
Вічна Йому Пам'ять!
С. Маланчук, секр.

АНАСТАЗІЯ СКРИЦЬКА, довголітня членка УНСоюзу Відд. 355 Т-ва Запор. Січ в Ст. Джосеф, Мізурі, померла 20 травня 1970 р. на 82 р. ж. Нар. в с. Люблинець Новий, пов. Цішанів, Зах. Україна, стала членкою УНСоюзу 1934 р. Залишила в смутку зам. дочку, 2 внуків. Похорон відбувся 23 травня 1970 р. на цвинтарі Монт Олівет.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

ЗМІНА АДРЕСИ

ДО АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ"
81-83 GRAND STREET
(P.O. Box 346)
JERSEY CITY, N.J. 07303

Долучую 25 центів — прошу змінити мою адресу:

Моя СТАРА АДРЕСА була:

ЧИСЛО ВІДДІЛУ (якщо член УНС) ....

Ім'я і прізвище: ....

Адреса: ....

Моя НОВА АДРЕСА така:

Ім'я і прізвище: ....

Адреса: ....

.... Zip Code ....

ТАРЗАН, Ч. 6392. Тарзан вірить у доктора Доміні

А тепер усе, що маємо зробити, це перелізти понад ті скелі, щоб видобутись з цієї щілини...

Можливо, що доктор Наомі врятує твої ноги... якщо впору переведу тебе до нього...

Мусимо все зарискувати, поклавшись на ту линву, яку ми сплели з пальмових волокон.

Ти двічі врятував мене від смерти, я тепер залежна від тебе, щоб ти знову рискував або рятував мене.